

{Re}acceptance

{touches of history – through the landscape to the body}

England

Hasvik

Norway

Radiohula på Sørvær

av Yngve Beddari

Radioen ble brukt til å lytte på nyheter ifra London. Først hos familien Jensen, siden ble den flyttet til «Radiohula» opp i bakken ved fotballbanen på Sørvær.

Alle radioer ble inndratt av tyskerne i 1944 og det ble forbudt å lytte på radio. Jens Ingvald Jensen fikk feil på sin radio og den ble utmeldt av registret til lensmannen. Radioen ble reparert av en som rodde på Sørvær. Etter at den ble reparert, ble radioen ikke innmeldt til lensmannen. Det ble lyttet i smug på nyheter fra London. Radioen ble etterhvert et samlingspunkt for nyhetshungrige Sørværinger, og mens Margaret Ekra stod vakt på utsiden av

Radiohula på Sørvær

huset, kunne 10–15 av befolkningen overvære sendingene. Redselen for at tyskerne skulle oppdage dette førte til at moren til Margaret, Anna Jensen satte en stopper for lyttingen. Radioen ble deretter flyttet til «Radiohula» ved fotballbanen. Margaret fikk i oppgave å bære den dit tullet inn i torv. På veien møtte hun en tysk patrulje som spurte hvor hun var på vei. Hun forklarte at hun skulle hjem med torv. Tyskerne insisterte på å hjelpe henne hjem med den tunge børen. Lite ante de om hva torva inneholdt. Hadde de funnet radioen hadde det blitt en alvorlig straff.

Radioen ble brukt i «Radiohula» i 4–5 måneder. Der samlet Sørværingene seg for å høre siste nytt. Margaret hadde også som oppgave å ladde opp batteriene, så hun snek seg ofte ombord i båtene for å ladde dem opp. En ikke ufarlig jobb.

En dag kom noen spioner bort til Jens Ingvald Jensen for å låne den. De hadde hørt nys om at det fantes en radio i bygda. Den havnet da i Nord-Sandfjorden der spionene brukte den. Av og til kom de ned til Sørvær og forkynte siste nytt fra London til Jensen. Den ble gravd ned i sanda da spionene forlot øya. Lille Bernard visste hvor den var nedgravd og dro til fjorden og grov den opp og gjemte den et annet sted. Dette oppdaget Jensen og han fikk radioen tilbake.

Utlån og opplysninger: Margaret Ekra. Sørvær nov. 94. Tidligere eier: Jens Ingvald Jensen.

Photo from
Krigen på Sørøya 1940–1945

Photo from
Krigen på Sørøya 1940–1945

Radio var einaste formidlingskanal som nådde direkte ut til heile befolkninga og var difor svært viktig. Dei tyske styrkane tok kontroll over Norsk rikskringkasting straks dei inntok landet 9. april.

Photo from
Krigen på Sørøya 1940–1945

Okkupasjonen av den nasjonale kringkastinga gjorde at folk fekk eit ekstraordinært behov for nytt utanfrå. BBC begynte å sende nyhendesendingar på norsk allereie 9. april. Ganske snart kom NRK med egne sendingar frå London og Boston

Illegal radiolytting blei etter dette ein utbreidd og svært viktig motstandsaktivitet.

DA-DA-DA-DOM

DA-DA-DA-DOM

DA-DA-DA-DOM

DA-DA-DA-DOM

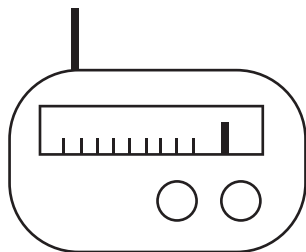
De dramatiske åpningstaktene fra Beethovens skjebnesymfoni, etterfulgt av ordene «Dette er London».

5th symphony

- 1. En mann du kan lite på
- 2. Et langspyd i neven
- 3. Stå ikke stille
- 4. Ikke før klokken åtte
- 5. Se helst dum ut
- 6. Den evige lengsel
- 7. De lytter til snakket
- 8. Reven har fått nye briller
- 9. Kua går med raggsokker
- 10. Spurven tygger drøv
- 11. Grøten muliggjør alt
- 12. Bøygen tatt boksetimer
- 13. Lodda siger inn på Vågen
- 14. Lytt på bua
- 15. Vil frem
- 16. Til jerv, saken er i orden

Radio

▶ Beethovens skjebnesymfoni

vind vind vind vind
vind vind vind vind
vind vind vind vind
vind vind vind vind

Dette er London

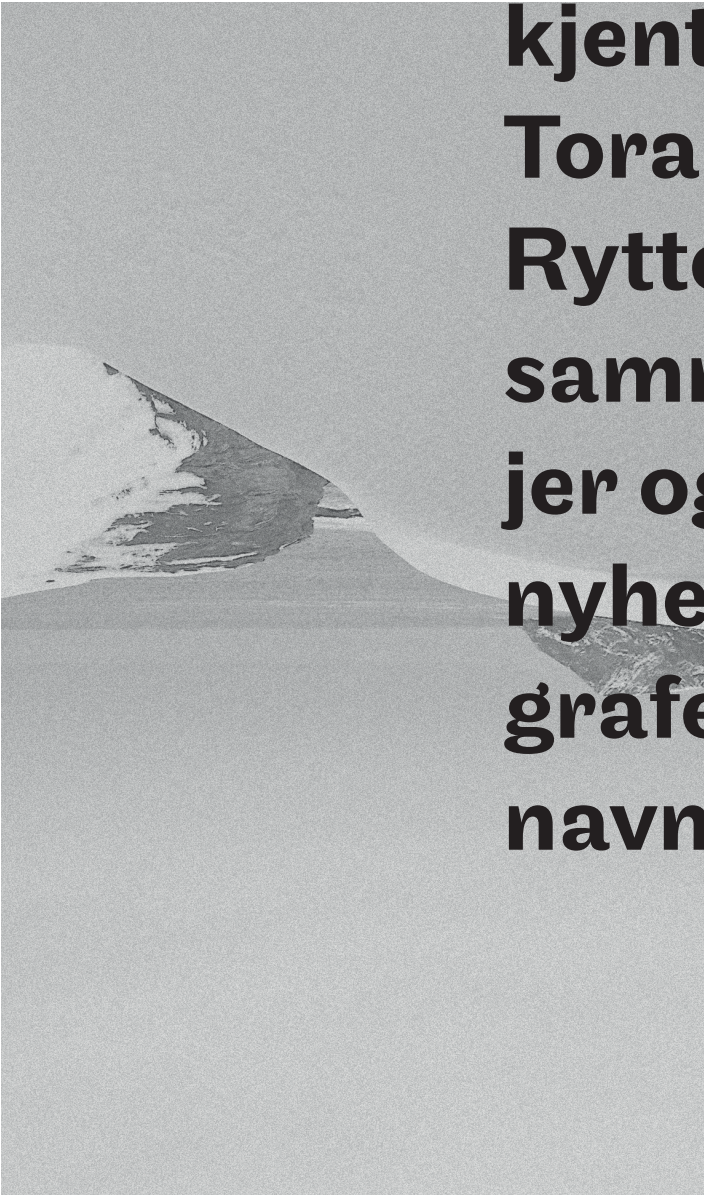

Photo Natalia Korotkova
Research trip Hasvik, Kvithellhula
2022 Jan

Stemmen fra London